

Arboreti in gradovi.

„Bohotenje narave in enkratni kulturni spomeniki.”

CILJNA SKUPINA PAKETA: V osnovi je ta skupina domovinski mestni sloj. Če govorimo o starostni skupini, ki ji je paket namenjen, potem mislimo na mlade družine in na starejše, na penzioniste. Če govorimo o družinah pričakujemo tri-štiri ljudi, ampak predlagamo, da se te ponudbe udeleži več družin. Starejši ljudje se radi družijo in se udeležijo izletov v skupinah, zato jim predlagamo, da pridejo skupaj z enim avtobusom.

Spomladi je cela narava polna cvetlic, vzbujajo se rastline, takrat vsak hoče iti v naravo. Če bi iskali, tudi ne bi našli boljše mesto za to, kot je Železna županija. Na naravovarstvenih območjih, v narodnih parkih, v arboretih čakajotiste, ki se zanimajo za to in tiste, ki so ljubitelji narave, posebne cvetlice in rastline. Priložnosti in lepot je mnogo, zato si ne morate ogledati vse to naenkrat. Ponujamo vam štiri nepozabljenih vikendov polnih cvetlic, kje si poleg naravnih lepot lahko ogledate kulturne spomenike in gradove te regije.

Ta regija je zelo bogata v gradovih. Nekdanji plemenitaši in zemljiški posestniki so imeli v bližini svojih stavb oskrbovane vrtove, parke, arborete, ki so imeli cilj okraševanja in znanosti. (Arboret v Jelu /Ambróczy-Migazzi István/, Arboret v Szelesteju /Baich Mihály/, Grajski vrt v Körmendü /Batthyány/, Vép /Erdődy/, Arboret v Kámu /Saághy István).

Poglejmo si zgodovino in navade Madžarske, kot pustolovsko zgodbo, ki je bolj zanimiva, kot kakšna zgodba ali tv-film...

PREDLAGAN TERMIN PAKETA: Maj, junij, julij, avgust

TRAJANJE PAKETA: Štirikrat dva dneva (sobota-nedelja).

NASELJA IN DESTINACIJE, KI SE JIH DOTAKNETE V OKVIRU PAKETA:

1. vikend: Arboret v Jelu in Oszkó, 2. dan Keszthely.
2. vikend: Szombathely, 2. dan Szeleste.
3. vikend: Körmend, Órség. 2. dan: Krajinski park v Sloveniji.
4. vikend: Írottkó, Kőszeg.
5. vikend: Sárvár, 2. dan: Celldömölk.

Program, ki ga predlagamo:

1. vikend:

1. dan: Arboret v Jelu: Grof Ambrózy-Migazzi István, ki je bil prej ovčji pasnik na Jelihálásu, je začel izoblikovati ta arboret leta 1922. Iz ničesar je ustvaril zakladnico današnjih rastlin. Kdaj je že izkusil značilnost klime in da je tam kisla zemlja je že hitro postala velika rastlinska sestava. Tipične rastline, ki so sestavljali vrt so bili listnata drevesa, jelke, Rhododendroni, čebulnatne in korenčne rastline. Potem našo pot nadeljujemo proti Oszkóju, kjer vam predlagamo območje Hegypásztor köra v Oszkóju. Iz arboreta Jel lahko pridemo do tja tudi peš. Po dolgem sprehodu v arboretu v Jelu bo vam ta lokacija počitek, saj vam ponuja tudi rekreacijo vrt Kneipp. Veliko primerov ljudskega stavbarstva si lahko ogledamo na hribu. Veliko tradicij, predmetov, rešitev in rastlin se je zbralo z dobrodelnim delom Hegypásztor köra.

V preteklosti se je povečala atrakcija tega območja zaradi vrta Kneipp. Predlagamo, da tudi mi sledimo navodilom Kneippa, o katerih lahko veliko izvemo tudi v tem vrtu. Poskusimo orodja, se spoznajmo z zelišči in tudi z načini kako jih uporabljati! V bližini se nahaja Hosszúpereszteg, kjer lahko najdemo jezera Szajki. Ta dolga jezera se nahajajo v gozdu in tudi ponujajo priložnost za kopanje, na nabrežju najdemo tudi prenočišče in bifeje. Skoraj, da smo v gozdu med kopanjem. Vozimo se okoli na jezeru s čolnom!

2. dan Keszthely, dvor Festetics in muzej dvora Helikon in park : dvor so začeli graditi leta 1745 v baročnem slogu, končali so ga približno leta 1880. Družina Festetics prihaja iz Hrvaške, ampak že živijo na Madžarskem od leta 1600. V začetku grofovska potem že knežja družina je imela veliko

premoženje. Festetics Kristóf je svojo vlado preselil v Keszthely. (1793) Med tem ko se ukvarja z gradnjo dvora tudi veliko naredi za naselje in za zdravstvo v naselju. Današnji park ima simetrične in na obliko zrezane rastline, ter impozantne vodnjake, ki dvigujejo čin stavbe.

V bližini si lahko ogledate grad v Szigligetu, arboret v Badacsonytomaju in Arboret Folly v Badacsonyörsu. Iz arboreta je pogled enkraten. Szigliget ima najbolj znan kulturni spomenik na nabrežju Balatona, ki je njegov grad. Ruševina gradu se nahaja na vršičku gore od kjer je odličen razgled na vsepovsod. Zanimivost je, da nekoč, ko v Balatonu ni bilo več vode je ta gora bila otok na jezeru.

2. vikend:

1. **dan Szombathely.** Ogled Arboreta v Kámu in dvora Saághy. V Szombathelyu lahko najdemo več majhnih dvorov. To so: dvor Bogáty, dvor Erdődy, dvor Ermuszt, dvor Gothard, dvor Reissing, dvor Szegedy in dvor Saághy. Zadnji dvor, ki smo ga omenili, je bil zgrajen leta 1920 in danes stoji v sosedstvu arboreta.

Prva drevesa je posadil Saághy István leta 1860 v Arboretu v Kámu (25 hektarjev). Njegov sin dr. Saághy István se je od leta 1890 naprej začel ukvarjati z naseljevanjem. Leta 1920 je živel na tej lokaciji že 240 jelk in 300 taksonov.

V Szombathelyu lahko najdemo mnogo muzejev. Za to je razlog njegova zgodovina, o kateri lahko vse izvemo od rimske dobe naprej. Izstavitve predstavljajo nam cel spektrum od zgodovinskih časov do današnjih umetnostih. Pojmo na zgodovinsko pustolovščino, če imamo čas! Muzej Savária, vrt ruševin Iseum, galerija slik v Szombathelyu, zbirka in zakladnica rimskokatoliške županije v Szombathelyu, spomeniška hiša Derkovits, vrt ruševin Járdányi Paulovics István, muzej Smidt, muzej na prostem Vas.

2. **dan Szeleste.** Arboret in zdravilišče Szeleste in pogled dvornega hotela Szeleste. Naselitev arboreta v Szelesteju (13 hektarjev) je začel grof Festetics Arnold leta 1872. Na začetku dvajsetega stoletja se je arboret razširil /delo barona Mihálya Baicha/ z rastlinjaki in z rastlinami iz Nemčije, Nizozemske in iz celega sveta. Vrt izgleda, kot ena velika šahovnica, cvetlične grede so čudovite in najdemo različne barve cvetlic. Kdo ima rad cvetlice, ne more biti slab človek, kot pravi pregovor. Tu vsak lahko postane dober človek, ker garantiramo, da boste imeli radi cvetlice!

3. vikend:

1. dan: Körmend – Grajski vrt v Körmenu (dvor Batthyány-Strattmann) je bil prvotno grad od petnajstega stoletja naprej je zaščiten takratni poljedelski trg. Zgraditi ga je dal baron Széchényi László, potem pa je sodilo k posestvu Bakócz Tamása. Od leta 1604 je lastnik družina Batthyány. Leta 1664 se uspešno upre turškemu topovskemu streljanju in s tem prepreči prečkanje čez Rabo. Njegov park je zelo velik, meri 33 hektarjev. Je naravovarstveno območje, stavbe so pod varstvom kulturnih spomenikov. Danes je park spet urejen in si ga lahko brezplačno ogledamo. Nekaj kilometrov od naselja je Kemenestáródfa, kjer lahko na meji najdemo vir Miród, ki se nahaja v lepi naravi na koncu sprehajalne poti. Tudi v bližini je Döröske, kjer si lahko ogledamo katoliško cerkev iz 13. stoletja v romanskem stilu. Popoldan v Órségu: ogled Hegyhátszentjakaba, jezera Vadása, Óriszentpétera, Pityerszera v Szalafőju. Za Órség lahko povemo, da je en velik predniški park. Ta kraj ima posebno razpoloženje, vzdušje in izžaritev.

2. dan: Krajinski park Goričko: ima 462 km², 11 občin, 91 vasi in približno 25000 prebivalcev. Pomembnejša naselja so: Moravske Toplice, Hodoš, Cankova, Dobrovnik, Kuzma, Kobilje. S sadovnjaki, goricami in vrtovi je ta hribovita pokrajina slikovita in ima podeželsko razpoloženje s čistim zrakom. Center Krajinskega parka najdemo v gradu na Gradu. Na območju krajinskega parka najdemo veliko doživljajskih stez. Popoldan ogled gradu na Gradu. Nekaj kilometrov od meje najdemo pot po gozdu, ki nas popelje proti gradu. Okoli grada najdemo zelen gozd to povzroča še boljše vzdušje. Tu lahko podoživimo boje v srednjem veku. Grad Lendave je preživelo pustolovsko preteklost. Lendava (12000 prebivalcev) in njegov grad: v Lendavi lahko vidimo dele dve znamenitih stavb, ki so stolp baročnega cerkva in zgradba belega grada na hribu. Že pred 12. stoletju je tu stala stavba, ampak sledi tega je zgodovina zbrisala in je tu zgrajena današnja zgradba. V zgodnjem srednjem veku (13. stoletje) je grad izpopolnjeval pomembno zaščitno vlogo. Je bil lastnina družine Eszterházy do 1945. Danes deluje, kot galerijski muzej.

Razstava, ki si jo lahko danes pogledamo, nam predstavlja obdobje bitk proti Turkom. O Prekmurski kulturni dediščini, tradicijah, pohištvu, narodni noši nam daje sliko etnografska razstava.

V gradu najdemo razstavo Oloris iz pozne bronaste dobe, ter likovno in metaljsko zbirko Gálic.

4. vikend:

1. dan: Zeleni otok Kőszeg in okolica. Vsepovsod najdemo gozdove, steze, vrtove, parke, zaščitene živali in rastline. To območje je spadalo med tiste, ki se ni so mogli dotakniti zaradi železne zavese, mogoče zaradi tega je zdaj tako mnogobarvno. Arboret v Chernel vrtu: to je lokacija ptic in zaščitanih rastlin. (zemljišče Címerpajzs) Vrt je začel leta 1898 izoblikovati István Chernel tako, da bi bil primeren za gnezdenje ptic. Sledili so tradiciji slavnega ornitologa, István Bechtolda in sedaj deluje tukaj center, kjer skrbijo za ptice in za ponovno naselitev. Varstvo ptic tudi danes opravljajo strokovnjaki z velikim strokovnim znanjem. Nova stavba naravovarstvenega obiskovalnega centra István Bechtold in dragocena ter vsebinsko bogata razstava, ki je v njej, usmerjata pozornost obiskovalcev na vrednote narave in na zavestno življenje. Razstava je igriva, interaktivna. Osrednja tema razstavnega prostora predstavlja življenje in življenjski prostor ptic.

Zeleno okolje, ki je okoli stavbe tudi ponuja veliko doživetij, takšne so doživljajska pot Búbos cinege, labirint Gólya, Alpannónia Szabadidő Park in še druga otroška igrišča. Nekaj metrov dalje najdemo Chernel vrt, ki je nekoč bil lastnina družine Chernel. Če sledimo stezam in turističnim znakom lahko gremo na krajše ali daljše hoje v hribe, ki so proti meji. Tisti, ki hočejo iti na daljšo turo, lahko grejo celo do Hétforrása.

5. vikend:

1. dan: Arboret v Sárváru. (9,2 hektarjev) To je prvi arboret v Železni županiji, ki je bil pisno omenjen. Leta 1546 so tukaj imeli sadovnjak in zelenjavni vrt. Leta 1812 so spet zasadili, takrat so naredili park, ki je imel angleško karakterističnost. Takrat so sadili tiste platane, ki jih lahko danes vidimo in njihov premer debla je 3-4 metrov! Potok Gyöngyös in ribnik so povzročali bohottenje parka. Park še do danes ohranjajo, negujejo.

Nekaj sto metrov stran najdemo glavno atrakcijo Sárvára, to je grad. To res moramo videti, ampak prej pojmo na sprehod okoli njega in si oglejmo park! Kdo je utrujen od sprehajanja po arboretu in gradu tistemu bo koristila termalna voda v zdravilišču Sárvár.

2. *dan*: Celldömölk

Gora Ság, sprehod po posebni, vulkanistični gori preko steze. Lahko spoznamo veliko rastlin, ki jih najdemo med skalami. V stavbi, ki se je ohranila kot memento nekdanje rudniške dejavnosti - v nekdanji generator hiši – je bil pred kratkem obnovljen muzej. Razstava z naslovom „Ság je priča časov" predstavlja naravne vrednote, kulturne dediščine, spomine, ki se vezujejo na rudarstvo in na vinogradništvo tega območja ter dejavnost okolščine. Kemenes Vulkanpark je center za obiskovalce, je interaktiven in ponuja doživetje z moderno razstavo. Lahko podoživimo moč narave in vidimo njene lepote, ampak tudi spoznamo ostrašljivo plat. Po izletih lahko občudujemo goro, ki smo jo prej zavojevali iz bazenov kopališča Vulkán.

